

DE ECHTE BLIJDSCAP

Jo Kalmijn—Spierenburg

Kerstfeest is fijn dichtbij. Wiepke kan het overal aan merken. Op zondagsschool leert hij versjes als: „Daar is een Kindeke geboren op aard” en „In Bethlehems stal lag Christus de Heer”. De kinderen moeten zo zacht en eerbiedig zingen als ze maar kunnen en de juffrouw speelt erbij op haar blokfluit. Prachtig klinkt dat.

Dat het Kerstfeest heel dichtbij is, kan Wiepke ook merken aan de winkels. In de etalages glinstert alles van rood en zilveren dingen. Op het marktplein worden Kerstbomen verkocht. Uit school loopt Wiepke gauw even langs die rijen bomen. Het ruikt er zo lekker, net of je in een echt bos loopt. Wat een Kerstbomen zijn er, heel grote met geweldige takken en kleine spichtige dingetjes. Karrevrachten vol zijn er uit het bos gehaald.

Wiepke staat er lang naar te kijken, zo lang tot zijn neus rood is van de kou. Zouden die bomen het nu prettig vinden om uit het bos gehaald te worden en op een kruis van hout gespijkerd te worden? denkt Wiepke. Ze weten natuurlijk niet dat ze straks op het feest mogen branden met een heleboel lichtjes.

Weet je, wat Wiepke ook erg aardig vindt? De kleine potjes met tulpjes en Spaanse pepertjes erin. En die bossen hulst stampvol bessen. Een Kerstboom krijgt Wiepke thuis niet. Die zijn veel en veel te duur. Wiepkes vader werkt op een matrassenfabriek en daar verdient hij niet zo erg veel geld. Maar misschien dat moeder zo'n leuk potje met tulpjes kopen kan, die kosten vast niet veel.

Moeder heeft gezegd, dat je toch Kerstfeest vieren kan zonder Kerstbomen en al die dingen. Dat begrijpt Wiepke best. In al die glimmende dingen en in de lichtjes en in het lekkers zit de echte blijdschap van het Kerstfeest niet.

De echte blijdschap, daar hebben de engelen van gezongen in de donkere nacht. De juffrouw op de zondagsschool heeft ervan verteld. En moeder zegt: „De echte blijdschap, Wiepke, die zit heel diep in je hart. En die is daar, omdat je weet dat de Here Jezus op de wereld gekomen is om de mensen gelukkig te maken.” Dat is toch erg mooi van de Here Jezus, peinst Wiepke. Want het is heel wat om uit zo'n heerlijke hemel vol engelen neer te dalen op een lelijke wereld vol slechte mensen.

Juist voor die slechte heeft Hij dat gedaan. Voor zulke mensen als de man uit het groentewinkeltje, die altijd zijn paardje zo gemeen met de zweep slaat. Voor zulke mensen als buurman Pronk, die alle zaterdagen dronken thuiskomt en dan schreeuwt en vloekt, dat je het huizen ver horen kan. En voor zulke geniepige jongens als Kees de Ruiters, die Wiepke soms in het voorbijgaan zo maar een stomp in de borst geeft.

Wiepke vindt dat wel heel moeilijk te begrijpen, maar het is toch zo. Daarom is het juist zo'n groot feest, het Kerstfeest, heeft moeder gezegd. Omdat het voor allemaal is. Wie maar wil, mag bij het feest horen en gelukkig worden. Nou, denkt Wiepke, ik wil er ook bij zijn. Hij doet op zondagsschool erg zijn best om de Kerstversjes zo mooi mogelijk mee te zingen. En hij spant zich in om de Kerstteksten zonder een foutje te kunnen opzeggen. „En ziet, ik verkondig u grote blijdschap.” Dat vindt hij de mooiste. Grote blijdschap, dat is die blijdschap diep in je hart.

Moeder en Wiepke tellen samen de nachties slapen voor het feest. Nog drie . . . Nog twee . . .

Maar dan gebeurt er iets, dat alles in de war brengt. De moeder van Wiepke klimt in de keuken op een stoel om iets van de plank te halen. Het is een oude stoel, die een beetje wiebelt. Opeens verliest moeder haar evenwicht, ze valt en komt met een smak op de rand van het aanrecht terecht.

Het is lelijk aangekomen. Als moeder overeind wil krabbelen, gilt ze het uit van de pijn in haar rug.

Vader laat dadelijk de dokter komen. Die zet een strak gezicht. „Dat ziet er niet mooi uit,” zegt hij, „plat op bed blijven liggen, dan komt het wel weer in orde. Maar precies doen wat ik zeg, hoor.”

Daar ligt moeder met een gezicht wit van de schrik en de pijn. Hoe moet dat nu gaan met Kerstfeest? Wiepke loopt rond met die vraag. Hij durft over het feest niet beginnen tegen moeder. Maar het is of moeder zijn gedachten kan raden.

„Wiepke.”

„Ja moeder, hier ben ik al.”

„Kom eens dicht bij mij zitten, mijn jongen. Nu is het morgen

Kerstfeest en het is zo jammer, dat ik plat moet blijven liggen. Maar weet je nog, wat moeder gezegd heeft van de echte blijdschap? Die zit diep in ons hart, hè, Wiepke, en daarom kunnen wij tweetjes toch wel Kerstfeest vieren, al is moeder ziek.”

Wiepke knikt. Maar dat doet hij alleen, om moeder een plezier te doen. Stilletjes denkt hij: „Nu komt er niets van een potje met tulpjes. En nu komt er niets van kaarsjes branden. En niets van Kerstliederen zingen. Hoe kan moeder nu zingen als ze zo'n verschrikkelijke pijn in haar rug heeft? Nee, nu kan het geen fijn Kerstfeest worden.” Die blijdschap diep in je hart, daar voelt Wiepke niet veel meer van. De teleurstelling is te groot.

Maar dat zegt Wiepke niet tegen moeder. Hij houdt zich groot. Moeder zou het akelig vinden, als ze het wist.

Maar het is zo gek, moeders merken alles, al hou je je mond stijf dicht. Ze kijken je maar heel even aan en dan weten ze al, waaraan je zit te denken.

„Wiepke,” zegt moeder, „weet je wat wij zullen doen? We zullen vragen of je morgen bij oom Daan en tante Riek het Kerstfeest mag vieren. Daar zijn nog meer kinderen en daar hebben ze een Kerstboom met elektrische lichtjes. Tante Riek heeft het me verteld. Je steekt maar even een stekker in een stopcontact van het licht en floep, alle lichtjes gaan tegelijk branden. Wil je daar wel heen?”

„Nou en of.”

„Goed, dan gaat vader er straks even op de fiets heen om het af te spreken.”

Even denkt Wiepke: „Zal het niet vervelend voor moeder zijn, als hij op het Kerstfeest niet thuis is? Maar vader is er toch. En de dokter heeft zelf gezegd, dat moeder zich heel rustig houden moest. Hoe minder drukte hoe beter.”

Als het Kerstfeest is, brengt vader Wiepke achter op zijn fiets weg naar oom Daan en tante Riek. Die hebben dadelijk gezegd: „Breng Wiepke maar gerust hier, hoor, hoe meer ziertjes hoe meer vreugd.”

Tjonge, denkt Wiepke, wat heeft die oom Daan toch een mooi huis. Het is veel groter dan Wiepkes huis en het heeft een echte erker en een pas geverfde deur. Bij Wiepke in de straat wonen soms wel twee of drie families in één huis en dat geeft altijd een heleboel rommel.

Wiepke is eerst een beetje verlegen tussen zijn neefjes en nichtjes. Hij ziet ze niet zo vaak. En hij vindt ook, dat ze allemaal zulke schreeuwerige stemmen hebben. Ze praten allemaal door elkaar. Maar dat komt zeker, doordat ze zo blij zijn.

„Ha, die Wiep, kom je bij ons? Blijf je ook eten? Weet je wat we straks krijgen? Chocola met taartjes en een film. We gaan ook leuke spelletjes doen en we mogen vreselijk laat opblijven.”

Wiepke vindt het een beetje vreemd. Bij het Kerstfeest behoren toch geen taartjes! En wat heeft die film ermee te maken?

De Kerstboom is prachtig. En wat een lichtjes. Ze hebben verschillende kleuren: rood, groen en geel. De boom schittert van allerlei dingen. Er hangt zelfs een wit kabouterhuisje in en een vogeltje met een staartje van pauweveertjes. Erg mooi. Maar vreemd, het is net of Wiepke iets mist op het Kerstfeest bij oom Daan en tante Riek.

Ze zijn allebei erg hartelijk. Tante Riek zoekt expres een erg lekker taartje voor Wiepke uit met een dikke klodder slagroom erop. Het filmpje is ook heel grappig. Avonturen van Mickey Mouse. Maar Wiepke wordt hoe langer hoe stiller.

Bij de spelletjes zit hij te suffen, hij is er met zijn gedachten heel niet bij. Wiepke is niet gewend om laat op te blijven. Maar daar komt het toch niet alleen van.

Nu is de avond al haast om. Het feest is óók haast voorbij. Maar Wiepke heeft een verdrietig gevoel. Het was alles wel heel mooi, maar het was niet echt, dát is het!

Wiepke weet het opeens. Het was niet echt. Misschien kwam dat, doordat er geen echte kaarsjes waren met van die warme, trillende vlammetjes. En misschien kwam het ook wel, doordat er niet gezongen is van de engelen en de herders.

Weet je, wat het was? De blijdschap diep in je hart, die is er

niet geweest. De blijdschap omdat de Here Jezus uit de hemel is gekomen om de mensen gelukkig te maken.

Wiepke doet heel niet meer mee, hij zit in een hoekje en laat de neefjes en nichtjes maar hun gang gaan. Moeder, denkt Wiepke, ik wil naar moeder. Wiepke verlangt opeens zo erg naar huis, dat hij moeite heeft om het niet uit te snikken.

Hij wil naar huis, hij kan niet wachten tot vader hem straks komt halen, dat duurt misschien nog wel een uur. Hij kan best alleen naar huis, hij weet de weg goed en hij kan heel hard lopen. Wiepke glipt de warme kamer uit zonder dat iemand het merkt. Ze missen hem niet eens, hij is ook zo'n stil kind. In de gang zoekt hij aan de kapstok naar zijn jasje en zijn muts.

Op een drafsje gaat Wiepke naar huis. Hij weet precies de weg, maar hij voelt zich zo laat op straat niet erg op zijn gemak. Het is zo vreemd en zo donker buiten. Gelukkig stralen de sterren hoog boven zijn hoofd.

Daar kijkt Wiepke telkens naar als hij even stil moet staan omdat hij steken in zijn zij krijgt van het draven. Hu, het is koud. De wind giert om elke hoek. Als het zo doorgaat, komt er vast gauw ijs.

Nu nog maar een paar straten. Daar is gelukkig Wiepkes eigen smalle straatje al. Wiepke gaat op zijn tenen staan en trekt met een verkleumd handje aan de bel, zo hard hij kan. Rangg. Die domme Wiepke. Moeder was net een beetje ingedommeld, doodmoe van de pijn in haar rug. Ze schrikt meteen wakker.

„Ben jij het, Wiepke?” Moeders ogen lachen, terwijl ze haar lippen op elkaar knijpt van de pijn.

„Heeft oom Daan je thuisgebracht?”

„Nee, moeder, nee, ik — ik ben stilletjes weggelopen van het Kerstfeest.”

„Maar Wiepke dan toch, waarom?”

Wiepke kruipt dicht bij moeder. Hij drukt zijn gladde bolletje stijf tegen haar aan.

„Vertel het eens aan moeder, mijn kereltje, was het geen mooi Kerstfeest bij oom Daan en tante Riek?”

„Jawel, maar het was niet echt, moeder, die blijdschap, u weet wel, diep in je hart, die was er niet.”

Moeder begrijpt het dadelijk.

„Het is goed dat je thuis bent, maar vader moet dadelijk op de fiets naar oom Daan en tante Riek om te zeggen, dat je veilig hier bent, anders zitten ze daar in angst over je. Je had het beter kunnen zeggen tegen ze.”

Daar heeft Wiepke heel niet aan gedacht.

„Het is niet erg hoor. Wij doen samen het feest nog eens over, Wiepke, echt zoals het hoort met de blijdschap erbij. Dat kan best; als ik maar heel stil lig, voel ik de pijn in mijn rug haast niet meer. Kom maar heel dicht met je stoeltje bij me zitten, moeder kan best het Kerstverhaal vertellen, daar kan ik mijn ogen wel bij dichthouden. En heel zachtjes zingen kan ik ook wel.”

Wiepke heeft nog nooit zo eerbiedig naar het Kerstverhaal geluisterd. En hij heeft nog nooit zo zijn best gedaan om de Kerstversjes mooi te zingen.

Daarna vouwt moeder haar handen over Wiepkes knuistjes heen en ze vraagt of God de echte blijdschap geven wil in hun hart. Moeder is wel erg moe geworden. Maar er is een gelukkige glimlach op haar gezicht. Want niets kan de blijdschap wegnemen uit een hart, dat het Kindje in de kribbe liefheeft.

Als vader terugkomt, slaapt Wiepke met zijn neus op moeders deken. En hij voelt het niet eens als vader hem voorzichtig optilt en hem naar zijn bedje draagt.